

Sygn. akt VII U 1062/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 września 2019 roku w Warszawie

sprawy Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania Z. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 1 marca 2019r., znak: (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od Z. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Z. S. w dniu 10 kwietnia 2019r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 1 marca 2019r., znak: (...) zaskarżając decyzję w zakresie zapisu „od 1 marca 2019r. wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 2.553,16 zł”.

Uzasadniając odwołanie ubezpieczony wskazał, że jego emerytura po waloryzacji od dnia 1 marca 2019r. wynosi 2.829,83 zł, a oprócz emerytury przysługuje mu jeszcze dodatek pielęgnacyjny w wysokości 222,01 zł, co daje łączną kwotę 3.051,84 zł brutto. Od ww. daty zaliczka na podatek dochodowy wynosi 244,00 zł, zaś składka na ubezpieczenie zdrowotne, odliczona z kwoty świadczenia to 35,37 zł, a więc łączne odliczenie od świadczenia brutto wynosi 279,37 zł. W związku z tym kwota świadczenia do wypłaty powinna wynieść 2.772,47 zł (3.051,84 zł – 279,37 zł), a nie 2.553,16 zł, jak wskazuje decyzja. Zdaniem ubezpieczonego organ rentowy, aby uzyskać ww. kwotę, podaną w decyzji, od kwoty świadczenia brutto wynoszącego 3.051,84 zł odejmuje zaliczkę na podatek dochodowy oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 498,68 zł, co oznacza, że zawłaszcza 7,75% ustawowej wysokości jego emerytury, czym narusza art. 64 ust. 3 Konstytucji RP.

Dodatkowo Z. S. podkreślił w odwołaniu, że zapis decyzji „w tym odliczona od podatku wynosi 219,31 zł” jest niezgodny z treścią zapisaną w informacji waloryzacji emerytur i rent od dnia 1 marca 2013r. i 2014r. w punkcie V.1: „składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy oskładkowania i podlega odliczeniu od zaliczki na podatek dochodowy potrąconej ze świadczenia do wysokości 7,75% tej podstawy, a w pozostałej części z kwoty tego świadczenia” (odwołanie z dnia 10 kwietnia 2019r., k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz o zasądzenie od ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Organ rentowy, powołując się na zapisy art. 88 i 89 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskazał, że emerytury i renty podlegają okresowej waloryzacji od dnia 1 marca, która polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. Przy czym waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej w ostatnim dniu lutego i obejmuje ona emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji. Wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

Zgodnie z powołanymi przepisami, w ocenie organu rentowego, w przypadku Z. S. dokonano prawidłowej waloryzacji świadczenia, mnożąc kwotę emerytury ustalonej na dzień 28 lutego 2018r. w wysokości 2.715,15 zł przez wskaźnik waloryzacji 102,86%. Zwallowowane świadczenie wyniosło 2.829,83 zł plus dodatek pielęgnacyjny w kwocie 222,01 zł (odpowiedź na odwołanie z dnia 18 kwietnia 2019r., k. 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. S. ma przyznaną emeryturę. Dodatkowo przysługuje mu dodatek pielęgnacyjny w związku z ukończeniem 75 lat (okoliczności bezsporne).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. w dniu 1 marca 2019r. wydał decyzję znak: (...)w której dokonał kolejnej waloryzacji emerytury przysługującej ubezpieczonemu. Organ rentowy ustalił wysokość świadczenia na kwotę 2.829,83 zł poprzez pomnożenie kwoty świadczenia ustalonego na dzień 28 lutego 2019r., tj. 2.751,15 zł, przez wskaźnik waloryzacji 102,86%, wskazując, że dodatkowo przysługuje ubezpieczonemu dodatek pielęgnacyjny w kwocie 222,01 zł. Ponadto w decyzji zostało wskazane, że od 1 marca 2019r. podstawę opodatkowania stanowi miesięcznie kwota 2.830,00 zł, zaś zaliczka na podatek dochodowy odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 244,00 zł, natomiast składka na ubezpieczenie zdrowotne - 254,68 zł, w tym odliczana od podatku - 219,31 zł, a odliczana z kwoty świadczenia - 35,37 zł. W związku z tym od dnia 1 marca 2019r. wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 2.553,16 zł (decyzja ZUS z dnia 1 marca 2019r., karta nieoznaczona a.r.).

Powyższy stan faktyczny, który nie był sporny między stronami, Sąd ustalił na podstawie decyzji ZUS, którą zakwestionował odwołujący oraz w oparciu o stanowiska stron, które okoliczności faktyczne prezentowały jednolicie, pozostając w sporze jedynie w zakresie sposobu obliczenia świadczenia należnego Z. S. do wypłaty od dnia 1 marca 2019 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie Z. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 1 marca 2019r. podlegało oddaleniu.

Rozpoznanie sprawy w rozpatrywanym przypadku nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (Dz. U. z 2019r., poz. 1460), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne, a zatem nie zachodziła potrzeba przeprowadzania dowodów. Spór dotyczy jedynie prawa. Ponadto strony nie wniosły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach Sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że wyznaczenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym.

Dokonując analizy stanowiska ubezpieczonego Sąd ocenił, że nie istnieją podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji. Zgodnie z art. 88 ust. 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 1270 ze zm.), emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. Waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Jak wskazuje art. 89 ust. 1 - 3 i 6 tej samej ustawy wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Zwiększenie o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia jest przedmiotem corocznych negocjacji, w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno - (...), przeprowadzanych w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację. Wskaźnik waloryzacji ogłasza minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", biorąc pod uwagę wskazane wyżej wskaźniki i wysokość zwiększenia. Zgodnie z komunikatem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 lutego 2019r. (M.P. z 2019r., poz. 176) wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2019r. wyniósł 102,86%.

Organ rentowy, stosując ww. przepisy, w prawidłowy sposób dokonał waloryzacji emerytury przysługującej Z. S.. Zdaniem Sądu, również kwota świadczenia do wypłaty, została wyliczona zgodnie z przepisami. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wyliczając tę kwotę, dokonał potrącenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. W myśl art. 85 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 1510), za osobę pobierającą emeryturę lub rentę składkę jako płatnik oblicza, pobiera z kwoty emerytury lub renty, o której mowa w art. 81 ust. 8 pkt 2 i ust. 9, i odprowadza jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określona w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, właściwa do wydawania decyzji w sprawach świadczeń, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, inny właściwy organ emerytalny lub rentowy lub instytucja wypłacająca emeryturę lub rentę albo bank dokonujący wypłaty emerytury lub renty z zagranicy. W rozumieniu art. 81 ust. 8 pkt 2 w związku z art. 66 ust. 1 pkt 16 ww. ustawy, podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających emeryturę jest kwota emerytury, renty pomniejszona o kwotę spłaty nadpłaty świadczenia, z wyłączeniem dodatków, zasiłków, świadczeń pieniężnych i ryczałtu energetycznego, ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla oraz deputatu węglowego albo kwota uposażenia pobieranego w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego, kwota uposażenia pobieranego po zwolnieniu ze służby lub świadczenia pieniężnego o takim samym charakterze. Na podstawie art. 79 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki, z zastrzeżeniem art. 82 i 242. Z kolei art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 1509) wskazuje, że organy rentowe są obowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent, świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych oraz rent socjalnych. Wynika to z tego, że jak stanowi art. 10 ust. 1 pkt 1 wymienionej ustawy, emerytura jest jednym ze źródeł przychodu, przy czym zgodnie z art. 12 ust. 7, przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym kwoty emerytur kapitałowych wypłacanych na podstawie ustawy o emeryturach kapitałowych, wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych. Zgodnie z art. 27b ust. 1 i 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, podatek dochodowy, obliczony zgodnie z art. 27 lub art. 30c, w pierwszej kolejności ulega obniżeniu o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, o której mowa w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych:

a) opłaconej w roku podatkowym bezpośrednio przez podatnika zgodnie

z przepisami o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

b) pobranej w roku podatkowym przez płatnika zgodnie z przepisami o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

- obniżenie nie dotyczy składek, których podstawę wymiaru stanowi dochód (przychód) zwolniony od podatku na podstawie ustawy oraz składek, których podstawę wymiaru stanowi dochód, od którego na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku. Kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć 7,75% podstawy wymiaru tej składki.

Stosując ww. przepisy organ rentowy prawidłowo wyliczył kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki na podatek dochodowy, a co za tym idzie również prawidłowo ustalił świadczenie do wypłaty dla ubezpieczonego. Obliczając zaliczkę na podatek dochodowy nie uwzględnił dodatku pielęgnacyjnego z uwagi na brzmienie zacytowanego art. 12 ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Zaliczka została wyliczona od kwoty emerytury po waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1 marca 2019r., która wyniosła 2.829,83 zł i została zaokrąglona do pełnych złotych, tj. 2.830,00 zł. Wysokość tej zaliczki wyniosła 509,40 zł ($2.829,83 \text{ zł} \times 18\% = 509,36 \text{ zł}$). Jeśli chodzi zaś o składkę na ubezpieczenie zdrowotne, która stanowi 9% podstawy, to częściowo odliczana jest od podatku dochodowego, w wysokości nie wyższej niż 7,75%. W rozpatrywanym przypadku jest to kwota 219,31 zł ($2.829,83 \text{ zł} \times 7,75\% = 219,31 \text{ zł}$), która podlegała odliczeniu od kwoty 509,40 zł. Po jej odliczeniu podatek wyniósł 290,09 zł i zgodnie z wyjaśnieniami ZUS został pomniejszony o ulgę podatkową w wysokości 46,33 zł, co dało kwotę 244,00 zł ($290,09 \text{ zł} - 46,33 \text{ zł} = 243,79$, a po zaokrągleniu 244 zł). Kwota ta stanowi wysokość zaliczki na podatek dochodowy po odliczeniach.

Dodatkowo, skoro jedynie część składki na ubezpieczenie zdrowotne jest odliczana od podatku dochodowego jak wyżej, to do rozliczenia zostaje pozostała część, tj. 1,25% ($9\% - 7,75\% = 1,25\%$). Ta zaś kwota jest obliczana od emerytury ($2.829,83 \text{ zł} \times 1,25\% = 35,37 \text{ zł}$). Podsumowując, z kwoty emerytury odwołującego należało odliczyć: kwotę zaliczki na podatek dochodowy (po odliczeniach) – 244,00 zł, kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne odliczonej od zaliczki na podatek dochodowy do wysokości 7,75% - 219,31 zł oraz pozostałą kwotę 1,25% składki na ubezpieczenie zdrowotne nie odliczonej od zaliczki na podatek dochodowy – 35,37 zł. Łącznie więc kwota podlegająca odliczeniu od emerytury brutto odwołującego po waloryzacji wynosi 498,68 zł. Po jej odliczeniu emerytura netto stanowi kwotę 2.331,15 zł ($2.829,83 \text{ zł} - 498,68 \text{ zł}$). Do tej kwoty organ rentowy doliczył dodatek pielęgnacyjny wynoszący 222,01 zł, a zatem łącznie świadczenia do wypłaty dla Z. S. od 1 marca 2019r. wynoszą 2.553,16 zł ($2.331,15 \text{ zł} + 222,01 \text{ zł}$). Taką też kwotę organ rentowy prawidłowo wskazał w zaskarżonej decyzji. Wobec tego odwołanie, jako bezzasadne, podlegało oddaleniu.

W ocenie Sądu, Z. S. w odwołaniu nie wskazał żadnych argumentów, które mogłyby mieć wpływ na zmianę zaskarżonej przez niego decyzji. Co prawda i w odwołaniu, i w kolejnych pismach procesowych zaprezentował inny, niż przyjął ZUS, sposób wyliczenia świadczenia do wypłaty, jednak jest on niezgodny z powołanymi przepisami prawa. W wyliczeniach odwołującego nie została odliczona od świadczenia brutto kwota 219,31 zł, stanowiąca 7,75% składki na ubezpieczenie zdrowotne odliczanej od zaliczki na podatek dochodowy. Odwołujący argumentował, że odliczenie tej kwoty od emerytury jest niezgodne z treścią zapisaną w informacji o waloryzacji emerytur i rent od dnia 1 marca 2013r. i 2014r. w punkcie V.1, wynika z niej bowiem, że należy potrącić składkę na ubezpieczenie zdrowotne do wysokości 7,75% podstawy oskładkowania, którą odlicza się od zaliczki na podatek dochodowy. Powyższe wynika wprost z art. 27b ust. 1 i 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i zostało prawidłowo zinterpretowane i zastosowane przez organ rentowy podczas dokonywania wyliczenia świadczenia do wypłaty. W tych okolicznościach zarzut odwołującego dotyczący naruszenia art. 64 ust. 3 Konstytucji RP, jest chybiony. Organ rentowy działał w granicach wyznaczonych przez ustawodawcę i będąc związany przepisami prawa, zastosował ich treść w sposób prawidłowy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku, zgodnie z zasadą wynikającą z art. 98 k.p.c. Z uwagi na okoliczność, że to odwołujący jest przerywającym proces, to Sąd zasądził od odwołującego na rzecz organu rentowego, reprezentowanego przez radcę prawnego, kwotę 180,00 zł. Wymieniona kwota stanowi stawkę minimalną, na jaką wskazuje § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r., poz. 265).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć (...)